

SZEGEDI HIRADÓ.

72-ik szám.

Csütörtökön, őszelő (september) 6-án 1860.

Második évfolyam.

Megjelenik:

Hetenként kétszer, csütörtökön és vasárnap reggel.

Szerkesztői iroda:

Szentháromszáras, Geislerlefele ház, 872. szám, hová a kéziratok bérmeutve utasítandók.

Kiadóhivatal:

Burger Zsigmond könyvkereskedése.

Előfizetési feltételek.

Szegeden házhozhozadással: Egész évre 6 frt., — félővre 3 frt., — évnegyedre 1 frt 60 kr. osztr. ért.

Videkre postán: Egész évre 8 frt., — félővre 4 frt., — évnegyedre 2 frt. osztr. ért.

Egyes szám ára 8 ujkr.

Hirdetések:

Az öthasábos petitor egyszeri hirdetésnél 7 ujkr kétszerinél 6 ujkr., többszörinél 5 ujkr. Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 ujkr. A nyilváltatásban a háromhasábos petitor igtatási díja 20 ujkr.

Az előfizetési pénzek és hirdetmények Burger Zsigmond könyvkereskedéséhez címezendők.

Szent István napja 1860.

IV.

Sátor-Alja-Ujhelyen valláskülönbőség nélkül minden néposztály a förtől a pörig ezer és ezerszáma hullamzottak az utcákon végig. Az ottani r. k. egyház Breckenheim hercegnő nagylelkűségéből szent István képével díszítettett s első apostoli királyunk ez évtől fogva különös védszentje az egyháznak. Az új oltárkép felszentelése után Vitéz Vincz plebánus oly jeles beszédet mondott, hogy annak kinyomtatása vétetett határozatba. A 70 terítékű díszlakománál Liszy Ede ügyvéd polharat emelvén, azon kívánsát nyilváníta, hogy a jövő évi sz. István napján, üdvözült apostoli királyunk ne a jövőért imádkozzék Istenhez, hanem a legsebb és legörvendesebb valóért mondja hála-ját. A sárospataki tanuló a szózatot énekelve vonultak az utcákon végig. Az utcákon szónoklatok tartattak s a nép ezrei nemzeti lobogókkal vonultak az egyházba.

Eperjesen szintén a legfényesebben ülték meg a nemzeti nagy ünnepét. Az egész vidék nemessége, nők és férfiak sereglenek össze, hogy a város lakosságával ünnepeljék meg a nagy nemzeti ünnepet. A nagy redonteremből indult meg a menet reggeli 9 órakor a kath. egyházba. A szem nem telhetett be e gyönyörű látvánnyal, melyet a nők s férfiak pompás nemzeti öltözké nyújtott. A nagy templom mihamar megtelt a minden valláskülönbőség nélküli hívek ezreivel. A mise bevégeztével t. Tomanóczy ur jermeni plebános tartott szónoklatot magyar nyelven, melyben a nagy magyar királyt, a kilencszázados alkotmány alapítóját mint apostolt jellemző s érdemeit a kereszténység terjesztése körül kiemelte, majd mint bölcs királyt s törvényhozót rajzolta. A beszéd végeztével a szózatot éneklé el az egész gyülekezet, mi a nagy templomban hatalmasan viszhangozt s még az őz férfiak szemébe is a megindulás s lelkesedés könnyeit idézte föl. Délután 2 órakor a nagy redonteremben 500 terítékű lakoma volt, melyen különösen Báló József és Miklós, Ujházi Albert, Semsey Pál, Kubinyi Albert, Bujanovics Rudólf, Vandrik Andráis urak lelkesítő s korszerű fölkészítéseket hallattak. A lakomát táncmulatság követte, mely másnap reggelig tartott.

Szabadkán a tervezett körmenet és a kaszinótagok testületi megjelenése elittartott. Az egyház szük lön az ajtószokodóknak, az előtte lévő nagy tér is alig adhatott helyet nekik. Isteni szellete után a szózatot énekelte a nép s „Éljen a hazánk kiáltásokkal szétoszott. Este az ifjuság a szózat és dalima éneklésével vonult végig az utcákon, a kaszinó elnöke és egy lelkes úrnő laka előtt megállapodván. „A másik nap ismét csendben folyt le, — írja a „Pesti Hírnök“ szabadkai levelezője — de este katonai erős lovas és gyalog cirkáló (patrolok) kivont karddal jártak az utcákat, hogy mi végre, nem tudtuk föltedezni; mert egy az iparosok kaszinójában egy héttel előbb hirdette volt s ekkor megtartott este bñ nem eléggé igazolód a nagy vizgázatot s másrészt néplük szellemét tekintve, föltételek is volt, mert Szabadka népe sokkal komolyabban volt, semhogy tüntetések által kívánja magára fordítani a figyelmet, midőn ellenkezőleg, férfias nyíltsággal elmondván fájdalomt s ohtajtsáit, ezzel a jóknak becsületét ugy is kiérdemelhette.

Gazdasági egyleti közlöny.

Fölhívás

az 1860. évi őszlő 10-én a csongrádmegyei gazdasági egylet által Szentesen rendezendő szántásversenyre.

A csongrádmegyei gazdasági egylet f. hó 10-i közgyűlésében hozott határozatánál fogva 1860-ik évi őszlő 10-én szántásversenyt rendez Szentesen. A szántásverseny helye a reformata egyház temetőjéle.

A szántásverseny menetét egy e célra kinevezett rendezőbizottmány vezérlel s a tisztelt gazdaközönség kéri, hogy magát e bizottmány rendelkezéseivel alkalmazni sziveskedjék. Különösen szántás alkalmánál sziveskedjék. Különösen az eke dolgozik, sem az utána szakaszra nem lépjen, hanem a munkát a szakasz végén föllálandó léc-sorompón át szemlelje.

Utasítás a versenyszántóknak.

1. A szántásversenynél minden egyes földbirtokos vagy eselédje résztvehet. Egy birtokos azonban a verseny helyén csak egy fogatalt jelenhet meg.

2. A versenynél a szántó ember ügyessége és a végzett munka tökéletessége jutalmazatik meg.

3. A jutalmak pénzbeli díjakból állnak, jelszen:

a) egy tízforintos, két ötforintos, négy háromforintos, nyolc kétförintos díjak, mindannyian ezüst huszakban.

4. A szántásban versenyzőnek kívánók kötelezettek őszelő végig Parkas Gedeon választmány tagul Szentesen magukat jelenteni, mely alkalommal az illető jelentkezőnek a versenyszántási szabályok kézbesittetnek.

5. A bejelentésnél följegyzendők:

a) a szántó neve és lakása, b) foglalkozása, c) mily igazolvánnyal kíván szántani. 6. A versenyzők sorozata a szántás előestéjén sorshúzás útján határozatik meg. 7. A versenyző 2—4 marhával szánthat saját ekéjével.

8. A verseny napján minden szántó ember ekéjét az e célra kiittzott helyen megpróbálhatja, a kiittzott órában azonban köteles a sorshúzás útján neki jutott szakaszt elfoglalni s ott a bírálat megkezdését bevárni.

9. Minden öt szántó mellé a város eselédiből egy följegyző adatok, ki az indulásra ügyelni s a szántókat a megállapított feltételek megtartására figyelemztetni köteles.

10. A szántók a versenyszántásnál a következők tartoznak figyelemre:

a) A munka megkezdése előtt szemle tartatik az ekek fölött s meggyőződés szerzetetik aziránt, vajjon a szántó az eke mindenféle változásába be van-e avatva?

b) A szántás 6° mélységnél nem többre sem kevesebbre nem eszközölhet, megengedetik azonban, hogy ahol az eke mélységének vagy szélességének változtatása szükségesnek látnak, az illető által eszközölthessék.

c) Hogy a szabályos szántásnál a kártékony sietés mellőztessék, az idő, mely alatt a szakasz kiszántatik, számításba nem jön.

d) Minden szántó ember maga köteles illető területtel fölarázadálni, a föld végén fölláittott esőva után s a négy első barázda kihúzása után várni tartozik, míg a bíráló bizottmány a barázdolás megittle.

e) A kimutatott szakasz két végén lévő vonalon túl a földet fölláogatni nem szabad.

f) A fogataltás tekintetbe vétetik: 1. a fogatás egyenlősége; 2. a föld tiszta levágása a ba-

rázda oldalán és fenekén; 3. a föld tökéletes megfordítása és fektetése; 4. a kellő mélység és szélesség helyes eltalálása.

g) A szántás megittelésénél tekintetbe vétetik az utolsó barázdnak tökéletes és tiszta kiszántása forgó és széles magház hágása nélkül; végre

h) Az egész földszántott föld minőségére nézve figyelembe vétetik: 1. a magházak tökéletes egyenlősége; 2. azoknak helyes fektetése; 3. az egésznek egyenlő tekintete; csakis ezen munkák tökéletes végzése szolgálván zsmőrmértékül, ezeknek számbabni kifejezése fog a bírálati táblákba igattatni.

Utasítás a rendezőbizottmány részére.

A rendezőbizottmányból 3—4 tag a verseny nap előtt jelenjék meg Szentesen a következők teljesítése végett:

a) A bejelentett versenyszántók számához képest a szakaszokat kijelölni, melyek 30 öl hosszuk és 5 öl szélesség lesznek, minden szakasz közt 1° térség hagyatván s a szakaszok vége barázdával jelöltetvén ki.

b) Azon pontok, melyeknél a szántás kezdetik, melynek fölkarolva lenni nem szabad, eszerint lesz kikarázandó a szakasz másik oldala is, hol a szántó visszafordul.

c) A szakasz két végén 6 öles forgó hagyatik, melynek fölkarolva lenni nem szabad, mint-hogy a munka eredményezésében e körülmény is egyik tényező.

d) A szakaszok folyó számot kapnak, mi a karószakon lesz eszközölhető.

e) Azon tér mindkét oldalán, mely verseny helytől szolgáland, kécezt korlát állittatik, melyen belül a t. e. gazdaközönségnek hatolni addig nem engedetik, míg a bírálbizottmány tennőit be nem végzi, csakis a munka tökéletes bevégezése után lépjen az kellőn szemejére vehető.

f) A versenyszántásnál szükséges még egy 2 boldnyi térség, hol a versenyzők igásmarháikat s ezekreiket elhelyezhessék és ekeiket összejáigathassák.

Utasítás a szántásversenynél működő bizottmánynak.

A bírálbizottmány a helyszínen lesz alakítandó azon szakértőkből, kik a versenyre megjelent sziveskednek. Álland e bizottmány egy elnökből és 18 tagból; ily számosan azért, hogy a munka sikerét minden egyes tételszámmal két választmány tag megbíralhassa. Ezen bizottmány tennőit a következők lennének:

a) Az eke helyes összeállítása kap 4. számot. b) az egyenes barázdosás 8. sz.; c) a barázdák egyenes fogatása 6. sz.; d) a barázda tiszta levágása annak oldalán és fenekén 4. sz.; e) a tiszta és tökéletes fordítás 4. sz.; f) helyes eltalálása a kellő mélységnek 6. sz.; g) a kijelölt szakaszon túl a földnek tisztán hágása, minden fölhasagatás nélkül 4. sz.; h) a végző barázdnak tökéletes és tiszta kiszántása 8. sz.; i) az egész szántásnak tökéletesen egyenlő kinézése 12. sz.

Ezen számok azok, melyek az egész munka tökéletes véghezvittele esetében az illető rovatokba igattatnak. Ezek összege 56 szám.

Az illető rovatban azonban nem a megfelelő szám, hanem ezek helyett a) b) c) d) betűk jegyzetnek.

a) Jelenti a szám teljes értékét, b) annak felet, c) negyedrészt és d) = 0 vagyis: a) = tökéletes munka, d) = egészen rozsz munka, b) és c) = közepesri munkák.

Ismervén a t. e. gazdaközönség a szántásversenyeiök üdvös hatását s a velők járó célok nöhszámítáiban hasznát, bizton elvárja az egyesület, hogy minél számosabb megjelenésével a kiittzott cél elérését könnyíteni s a sikeret biztosítani segittend.

Szegeden, sz. István napján, 1860.

Gróf Károlyi Sándor, egyleti elnök.

geli 9 órákor folytatott a tárgyalás. Barna ur, B. Kaas Iván védője emelt szót s a vádlottak padján egyedül ez ült. Szállagyi ur indítványára azonban tanácskozással végett visszavonult a törvényszék, hogy minden vádlott megjelenését kimondja. Ezután bevezetett mindhét vádlott és Barna ur megkezdte beszédét, miután B. Kaas a védelem jogát kizárólag az ő kezébe tette. Barna ur a következő védőkkel együtt Tánácsies védelmén kezdte, mivel a fővádlott kimentése védenének válláról a büntetésszeggé gyaujját okvetlen elhárítja. Beszédének kezdetén az önkényre utal, melyet az 58. § megtűri, mely önkény annyira meggy, hogy a „szabadság” szó egyszerű kijelítése is már büntetésre méltónak tűnik. Tánácsies műve ugyan forradalmi tartalmú, de mivel csak kézirattal van, a büntetés indoka hiányzik. Kézirat által nem történhetik merénylet. Hazafiság és polgári éret voltak a kérdéses iratok keletkezésének okai s következőleg azokban fogságban nem foglaltatott. A törvényben föl vannak jeyezve az 1132-ki aradi országgyűlés igazságszolgáltatása, azon eljárás, melynek a Zách család áldozott esett s az eperjesi vágószék bírói eljárása, valamint H. Endre igazságszolgáltatása Bánk bán ellenében; a törvényszék gondolja meg ezt s ott alkalmazza a törvény szigorát, hol a tételek mellett semmi érkező indok nem szól. Ez általános nézetek után közvetlen védenétre át. Az államügyész állítja, hogy báró Kaas dícsékedve vallotta be, hogy azon iratok olvasása és tartalmát barátaival közölte. Ez iratok olvasása még nem véték. Van ugyan az iratoknak némi forradalmi színezete, de nem fogságról tartalma. A kérdéses iratokban szó van ugyan a népeknek azon jogáról, hogy kormányukat változtathatják, de nincs fölváltás ily változtatásra. Ily elv fölváltása pedig magában még nem veszélyes és az erre vonatkozó terjesztés nem büntetésre méltó. Az angol parlamentben ismételve ki volt mondva ezen elv és még a hivatalos lapok is büntések, mert azon közleményt ha-

sábjakba fölvettek. Csupán olvasás sem az államra, sem annak fejére még veszélyt nem hoz. Végre még azért menti védenéket, hogy bajtársainak nevét el nem árulta. Ezt nem lehet büntetésre méltó ténynek nevezni, mivel társait csak azon jóról akarta megmenteni, melynek ő maga ártatlan áldozata lett s mely őt hosszabb ideig elvonatott élet-pályájának folytatásáról. Barna ur védenének szabadon bocsátását kéri. — Bencsik ur, Draveczky Mihály védője, mondja, hogy védené a „Forradalmi katekizmus”nak csak egy harmadát írta le. Sem címet, sem irányát a műnek nem ismerte, mert csak a végső harmad volt kezei között s miután mint polyechnikumi növendék tette föl-fogására szükséges politikai és juridikai ismereteket nem bírt, rá a b. t. 61. §-a sem alkalmazható, minek folytán védené szabadon bocsátását kéri. — Hindy Kálmán és Árpád vádlottak szintén ügyvédre bizzák a további képviselést, miután már kiballagtatták alatt mindazt elmondották, amit övéveléjükre fölhozhattak. Most ügyök védője megkezdte beszédét, mely a következtetések különös éke által vonja magára a figyelmet. Hindy Kálmán bevallotta, hogy Pápay az „Előszó és tartalom” s az „Ifjú barátom” című kéziratoknak csakugyan átadta neki, de ő azokat mint posztán ártatlan irkárták semmi további figyelemre nem méltatta s szivartárcájába tette, hogy majd a hasznalt papírdarabokat szivargyűjtésére használja, és csakugyan ott is találta ez iratot, midőn a két testvér elfoglalt. Ezt megvallották s ha vallomásai csak terhelő részeknek látnak adatok, akkor azt is igazságnak kell tartani, ami az ő javukra szól. Ők a szóban forgó iratokban valóban semmi további fontosságot nem tulajdonítottak, különben szűkséget éreztek volna annak, hogy annak tartalmát másokkal is közöljék, vagy az egész művet, melynek töredéke, sajnosan, kezükben volt, elolvassák vagy épen magával a szerzővel is megismerkedjenek. Ami azon általános kérdéseket illeti, melyek a folyamatban lévő ügyvitellel összefüggésben állnak:

ő föl van mentve azon kötelességtől, hogy védelmet ezekre kiterjessze, miután Szállagyi és Barna urak tárgyszerű ékesszólása, kiknek elveit ő is vallja, a tárgyat már ugysis tökéletesen kimerítette. A veszélyes iratok terjesztésének kérdésére menőn állt, a védő ur — hogy ily előzmény viszonyos büntethetlenséget föltéttesse — arra figyelmeztetett, hogy hiszen az illető iratokat a tárgyalásnál résztvevő ügyvédek is bírják, azok tartalmát a törvényszék szájaiból nyarúntó 90-én 60 ember hallotta, ezek által már mostanig 2900-en is értesültek róla s nemcsak az egész országban fog ismertetni. A két fiatal ember fölüllegesen találta ezen előfordult esetben a hatóságunk jelentését tenni, miután nem forgott fön vétkes merénylet; a magas törvényszék azt is tekintetbe vehetné, hogy mindkét vádlott már több mint 6 hónap óta a tanodától elvonatván, fogságban tartatik, s mivel a b. t. k. 61. §-a rájuk nem alkalmazható: úgy, minden tárgyalás tényálladék hiányában, mentessének föl völd alól. Végül Andorfi ur, Rab István vádlott védője, veszi föl a beszéd tonálát. Ő ezen vádlottára nézve, kinek föltételeit már az államügyészesség indítványozta, minden alanyi és tárgyi tényálladék hiányában, tökéletes föltételeit kíván. Andorfi ur előadását a szótart és szavaival végzi: „Megfogya bár, de törve nem.” Erre az előzőlő országos föltételekkel tanácsos, Oszvald ur kijelenti, hogy az ítélet még az nap hozatni s másnap nyilvánossá fog tétetni. — Az ítélet másnap délelőtt 9 órákor hirdetteték ki. Eszerint Tánácsies Mihály 15 évi súlyos fogságra ítéltetett. — Kaas Iván báró, Draveczky Mihály, Hindy Kálmán a bizonyítványok elégtelensége miatt föltételeket. — Pápay Ignác, Hindy Árpád és Rab István ártatlanoknak nyilvánítanak s a vád alól föltételeket. Az államügyész ez ítélet ellen a fölbevezést bejelenté, a fővádlott Tánácsies M. szintén fölbevezeti ítéletét. Pápay Ignác s Rab István, kiknek föltételeit az államügyész is indítványozta, szabadlábra helyeztetek.

TÁRCA.

Szeged, 1860. őszelő 3-án.

Vannak pillanatok az életben, melyek a legfásltabb, a leghidegebb keblét is megindítani képesek.

Ezek közé tartozik a hála, az elismerés tümeges nyilvánulása.

Ha sok és nagy jót kell tennünk, hogy csak egyesektől is elismerést nyerjünk, hogy csak egyesek halálával találkozunk; úgy bizonynyal igen sok és igen nagy érdemekkel kell hogy dícsékedjék az, ki ezeket és ezeket halálát, elismerését akarja kiérdemelni.

Ha az elismerés nyilatkozványai kisebb vagy nagyobb mérvővel lehet az érdem nagyságára következtetni, úgy bizonynyal hazánk egyik legérdeműsőbb férja az, kinek tegnap aranynapját ünnepeltük.

Már korra reggel toldongalt az ájtatos népség ezrei az alsóvárosi egyház felé.

Képviselő volt több káptalan, az összes megye papsága, a városi hatóság, a szegedi kaszinó, a megyei bírtokos nemesség, a hatóságok, a katonaság, a faláság s legnagyobb számban a nép.

Még mielőtt ő mőtőssága az egyházba indula, azon kijelentéssel, hogy e szép nap ugys aranybittukkal leendő Szeged történetébe írva, az aranyisás áldozat aranynapját illő, hogy aranylap hirdesse a világnak.

Pontban 9 órákor elhagyta ő mőtőssága termet s az őt váró papság és küldöttségek kíséretében, káros ifjuságot körvezeve, ékes menyeyzet alatt a zárda udvarából az utcán keresztül körmenetben az egyházba kísértetett.

Itt Makra Imre makói plebánus és prépost ur fogadta, sokatmondó s ékesen fölított magyar szónoklattal drága aranykélyet adván át a megyei papság részéről a megindult fogapnak, s kívánva, hogy bár az emberek közt ritka kort engedte elérni az érdemi iránt elismerő gondviselés, e napok minél hosszabbra nyuljanak s az egyháznak, a falásának, a házának és nemzetnek még sokáig éljen. Ő mőtőssága megindulástól reszkető hangon fejezte ki köszönetét a nyert ajándékért. Mind a fogadó szónok, mind az ünnepelt aggasztán szavaira harsány „éljen” ráközdött meg ama nevezetes egyház falát, melyben igazságos Mátyás idejében a törökre, mint e haza ellenére halált kiáltott a nemzet.

Az ünnepélyes fogadtatás bevégezése után magára ölté ő mőtőssága azon szerruhát, mely az

igazságos Mátyás által a szegedi alsóvárosi egyháznak ajándékozott palástból készült.

Igy a dícső magyar király ereklyéjébe öltözve az érdeműs magyar főpap a legünnepiebben díszített föltárhoz lépett, melyen a gyertyatartók szalagjai is nemzeti jelöltségűek bírtak; virágok helyett szent István koronája lévén sokszorosan hímve rájuk aranyrall.

A halálcének bevégezése után kezdetét vette az aranyis, mely alatt az aggasztán áldozár kívánatára nem egyházi zene mőködött, hanem a népek ezrei zengtek ama szent énekeket, melyeknek hallása a különben érzéketlen is meghajta mindig.

Isten igéjének fölolvassása után nagyságos és főtisztelendő Kremering Antal, városunk lelkes főpapja lépett a szószékre és mindnyájunk által ismert ékesszólásával az ünnepelt főpap érdemeit s a mai vallásos ünnep ritka jelöltségét fejtegette. Az egyházmege papsága által átnyújtott kehely fölírattal magyararván, a csanádi egyházmege díszének, a hazafiságról úgy mint tudományról egyiránt ismert és ünnepelt püspök Lonovics Mihály ő kegyelmességének, ki az említtet adománykehelyt Bécsben fölzeneltte, meleg szavakkal áldozott. Befelejeztül a jelenlévő egyházfértiaknak követendő példaként állítá föl az ünnepelt életét; az öregeket intette, hogy úgy növeljék gyermekeiket, mint az aranyisás áldozárt szülői növeltek; az ifjaknak meghagyá, hogy úgy szeressék szülőiket, mint az ünnepelt főpap övét szeret. Az áldozaggyasztán példája — mondá — legelőkébb bizonyítványa annak, miszerint kitartás és türelem mindenkor célhoz vezet az embert. Azért legytünk kidartók, legytünk szilárdak s elörjök bizonyult mindazt, mire szívünk, lelkünk vágyik.

Az aranyisve további folytában Urfömlatása után ő mőtőssága különös kívánatára énekelte az egész nép kiváló áhittalatt az a bonfírtzettel vegyes egyházi dallamot, melyben e sorok fordulnak elő:

Áldd meg országunkat
Mi magyar hazánkat;
Vezéreljed jóra
A mi királyunkat.
Rontsd meg ellenségünket,
Kik áldoznak bennünket!

Midőn az áldozaggyasztán magához vevé az Ur testét, megindító föl látása a két őszbeshort házaspárnak, kik ez alkalommal aranyemgyezőjőket ülven, szintén az Ur asztalához járultak.

Mise után tekintetes Senkey József ur és tisztelt nője, valamint Fodor József és nője az oltár zsmólyához közeledtek, hogy a felszádos főpap kezébe újra letegyék a hűség, az egymással ragaszkodás esküjét s újból vegyék az egyház áldását az őregség azon napjaira, melyek a gondviselés által számunkra még föntartattak.

Valóban megható volt e látvány, s nincsen szív annak kebelében, ki azt a sok tisztos ősz fejet meglátva, el nem érzékenyül s magában e találkozásban a földi érelyek jutalmát nem látta.

Megesküvénem nem csak az agg házaspárok, hanem azok gyermekei is, hogy agg szülőiket a vésésg törékeny napjaiban s ezekkel járó bajjaikban kötelességük szerént ápolni és soha semmi körülmények közt elhagyni nem fogják.

Különös áldással tekintti az ünnepelt ág főpap, hogy még ezéltő 50 évvel szintén egy aranyemgyezőt szentelt meg mint ujmisés pap, most kétszeresen élvezheté ez örömet.

Kétségkívül legmegragadóbb volt az ősz áldozár áldása, melyet az összes népre adott; legmegragadóbb, mert míg az egyházban a szivből jövő áldás szent szavait kísérek az áldó kéz mozúlatai, addig a tündelő érejt feje fölött a szótart imahangjai hatottak az Istenháza belsejébe s így a magyar egyház felszádos bajnokai mintegy a magyar nemzet irdalmi bajnokának nagy eszméit áldásával szentesítette.

Istenitisztelő után, melyben a testületeken kívül a város értelmiségének színeje s lelkes hölgyeink díszes koszorúja résztvett, káros ifjaktól körvezeve lakosztályába távozott a nagyprepost ur, hol miután a szertartás fardalmaitól néhány perre kikapittele volna magát, a testületek és egyesek üdvözlését fogadta el.

A megye papsága, noha már az előtevaló nap estején testületeig tisztelgett ő mőtősságának, midőn Kremering Antal prépost ő nagysága ismert ékesszólást jól esett hallani mindenkinék s mely alkalommal a helybeli képzészekből alakult dalárdá gyönyörű énekekkel üdvözölte ő mőtősságot, tegnap ismét első volt, mely szerencsekívánnyalváltat a felszádos áldozárnak.

A papság után Szeged város küldöttsége lépett az ünnepelt főpap elé s azon diszpolgári oklevelet nyújtá át ő mőtősságának, melyben érdemei, melyeknek folytán s. k. Szeged városa diszpolgárára nevezetett, elősorolva. A város hársónya között s Mahler Mór tanár ur által lehető legremekéből szabadkézzel írt oklevél nem csak tartalma, hanem díszes kiállítása, különösen a remekül sikerült tollrajzjelvények és az írás szépsége által is megnyerte nem csak ő mőtőssága, hanem minden vendég figyelmét és elismerését.

Ezután a szegedi kaszinó küldöttsége jelent meg ő mőtősságának, alelnökök tekintetes Adler Ignác urral élén, ki miután előadta volna, hogy ezen olvasóegylet nem szorítokozván pusztá társalgásra, minden jó, szép és magasztos iránt buzog s eszerint a hazafini és polgári érelyek ünnepélyes elismerését kötelességük közé számítván, képviselői által üdvözölték a város derek fiat, kit jóvátéményei és adakozásai régen azon polara emelték polgártársai szivében, melyen csak hála és elismerés találkozhatik.

A többi testületek képviselőinek előfogadása után a sz. ferencerdéki házban rendezett örömlakomához ült a nagyszámú vendégsereg.

Minden lakomának javát nem az étkek minősége határozza meg, hanem az áldomásos adajk meg savát borzát. Ez örömlakomán is az étetek és italok legparazabb kiállítása hihetőleg újabb vezérekre indítandja az Augsburgi Allgemeine Zeitungot, melyet a magyar papság gazdasága fölötti irigységében irand.

Első áldomáspharát az aranyisás áldozár IX. Pius pápáért írtetett, a másodikat a hazának és királynak szentelte. További áldomái s a jelenlévő káptalani képviselőket, prépostokat,

fő- és alespereseket, nemkülönben a jelenlévő lelkészeket s az összes vendégeket illették.

Nagyságos és föztisztelő Makrá. Imre plébános ur tündöklő ünnepsággal üdvözölte első az ünnepelt főpapot. Utána Gabriel József csanádcskegyházi kanonok, ki egyezsmint egyetlen legjobb barátját tiszteli az áldoragastanyában. Következtek többen több, szebbnél szebb áldomások, melyek mind az ünnepelt nagypapost és püspököt helyenként illették. Minden esperesi körület képviselője saját kérétele nevében mondott hálát az érdeműs főpápnak; mert alig van hely a megyében, mely valanképpen lekötöztetne nem volna.

Megható volt föztisztelő Oltványi Pál földkei plébános ur hálabeszédét, melyben a Szegeden ma is élő 127 tagból álló Oltványi család nevében a vett jökrét köszönetet mondott. Ugyan földkei plébános ur emelt üdvözlő poharat nagymeltságú Lonovics Mihály csanádi püspökért. ki iránt, noha távol van a megyétől, minden lelkes pap tisztelettel és elismeréssel viseltetik.

A magyar katolikus papsgot s annak lelkes főpápostát e lapok szerkesztője következő szavakkal köszöntötte:

„A lelkes magyar katolikus papsgáért emelem poharam: azon lelkes katolikus papsgáért, mely a koronázott magyar király iránti rendületlen hűséget a hazához szeretettel és nemzeti ragaszkodással mindenkor meg tudta egyeztetni; — azon lelkes katolikus papsgáért, mely nemzetellen törekvések silány eszközéül nem aljasodott soha; — azon lelkes katolikus magyar papsgáért, melynek vezérirányai hajdan tűzzel és vassal pusztították a haza ellenségét s ma az ész megterhelten fegyverével kitűztek a haza, a nemzet jogait, intézményeit mellett. Ezen lelkes magyar papsg s annak eddigi szeretői ünnepelt főpápostra bírnok és hercegrímás Seitzovszky János, ki a nemzet lobogó árnya alatt vonult szent István napján budai palotájába: a haza, a nemzet, az egyház s a közügy javára mint Isten méltó szolgája, mint a nemzet méltó főpápa és jogos törekvéseinek rendületlen előharcosa még sokáig éljen!”

Bárany Ignác tanár ur a tanügy nevében mondott köszönetet a lelkes főpápostól mindazon jótéteményekért, melyekben azt részesítette.

Kreminger Antal prépost ur azon szempontból indult ki, hogy a vallásnak tudományával és ismeretekkel párosulnia szükséges, e lapok érdemtelten szerkesztője a vil szíves emeli poharat.

Egy tiszteletbeli esperes latinul kezdett szónokolni, de a jelenlévő vendégek, különösen papársai hangosan követelték, hogy magyar papok magyar lakomáján magyarul beszéljen. A szónoklandó azt nyilatkozta ugyan, hogy egyházi ünnepély tartatván, az egyház nyelvén kíván beszélni, de egyek plebánostásra figyelmeztette, hogy a jelenlévő a haza nyelvén ohajjait szónoki remekét élvezni. Erre aztán megkezdte beszédét magyarul, de nem folytathatta, mert a szó szoros értelmében leléjeztette.

Este a fiatalág által vezetett lelkés szegedi nép is lerőta egykeletét azon jeles férfú iránt, ki nem csak jótéteményeiben emlékeztet meg szülővárosát intézeteiről, de fényes egyházi méltóságában nem feledkezett meg szerette szülővárosáról s örömlapját a díszesebb székesegyház helyett a szerény szegedi zárdatemplomban tartá meg.

Nyolc óra után négy-ötzetnyi tömeg vonult végig zenekísérettel a belvárosi sétánytól a tanoda- és szentháromságigutén végig a sz. ferenc-rendházhoz, hol a megnyit kapun át az udvarba menvén, a gyertyalát jelet alatt alak a szózatot énekeltek. Ez énekről a szó szoros értelmében el lehet mondani, mi a haza költő iránt ugyane dalt; mert ezáltal a hazafias buzgó ima csakugyan ezrek ajkán epedett. A szózat után a fiatalág egyik derék tagja rövid és alkalmas beszéddel üdvözölte a méltóságát, mire az üdvözölt következő velő szavakkal felelt:

„Mindig büszke voltam, hogy magyar vagyok és hogy szegedi vagyok. Ezután meg büszkébb leszek rá. Köszönöm szülővárosom lakóinak e nagybellem emlékeztetését s lelkem mélyéből mondom: Eljő a haza! Eljő a király! Eljő Szeged város és annak minden lakosa!”

Mindkét beszéd végén falakat rázó éljenek hatottak az ég felé.

A Kölesey-féle imadal éneklése után főztisztelő Oltványi Pál, az aranyismés főpap ücsese lépett az ablakhoz, s miután kinyitlatozta, hogy Szeged az, mely a csanádi egyházmegyeének számtalan főpapot és buzgó lelkipástort adott, kijelenté, miszerint büszke lehet Szegednek minden az egyházi pályán működő szülötté; büszke azon elismerésre, melyet földjéitől arat s mely a város lakói szellemi emelkedettségének legszebb bizonyítványa.

Harsány éljenekkel felelt a szavakra a tömeg s a Rákóczi-induló varázshangjai mellett lelkés főpapunk, Kreminger Antal ur lakához indult, hol szintén a szózat énekelletett, ugyanazon ifjú, ki a nagypapost urak elmondta a város né-

pének üdvözlését, küszönetet szavazott főpapunknak azért, hogy városunknak az egyházi ünnepély célzert és oly nagy mérvben történt rendezése által újabb dícsőséget szerzett.

Ezután ismét zene mellett tovább indult a mindig szaporodó népesség s befejezől az örömlakoma latin szónokát szintén érdeme szerent megistelté.

Ezzel végeztük be egyházmegyeünk főpástörának aranyünnepét, ki bizonyosan megilleti. dással fog emlékezni szülővárosára, melynek fel-százas tódvös működése alkalmából íly fényes vallási és hazafai ünnepélyre alkalmat adott.

Adja e hon Istene sok lelkes főpapot, sok hazafi lelkipástort e nemzetnek!

Vegyes.

— Dunóy István magyar születéstű eredes Palermóban a szárazföld legvalószínűbb em-bereiből külön zászlóaljak alakított.

— A saloni táborban a kis francia herceg: sátorában tiz ültt ki, de hamar elöltötták, s a kis herceg még csak föl sem ébredt. A lapok ezt esodálközzással írják, pedig vannak a világon életsebbek is, akiknek fejük fölött ég a ház, s még sem akarnak — fölszörni. (R. M.)

— Viktor Emanuel nagylelkűsége. Egy francia kapitány, ki a solferino csatában ves-sélyesen megsebesített, Bresciába vitetett, hol orvosi mifét adott egyik lábat veszté el. Brescia egy előklő családja megszánta okkor e betegét s magához vette. A házi kisasszony szeretetteljes-sen ápolá őt, s amint íly esetben har sokszor történt, megszerették egymást. De a lányka nem volt gazdag, a kapitány szegény és nyomorok. Amint Viktor Emanuel e történetet meghallá, rögtön ékkért biztosított e párnak, s így most már boldogok.

Irodalom és művészet.

— Megjelent a „Zenésztű Lapok” 1. száma szavakatól és változatost tartalommal. Szerkesztője Ábrányi Kornél, kinek a zeneművellett tárgyazó jeles cikkeivel s alapos bírálatával gyakran talál-koznak a lapok hasábján. Főmunkatársai: Bartalusz István, Mosonyi Mihály és Rózsavöl-gyi Gyula. Oly nevek, melyek elég kezességét nyújtanak a lap jövője iránt. Ara egész évre 10 frt, félére 5 frt, évenegyre 2 frt 50 kr. o. e.

ÜZLETI HIRLEK.

— Szeged, üszölő 5-én. Noha a bási gabonának az utóbbi üzleti időszakban szerent nem változott, a szőlőszára névbe mégis pangás állt be. Héttón egy 2500 mértény mennyiség vásárlottatott meg 4 frt 25 krajár méronként. Ugyanez áru három nappal előbb 4 frt 50 krajárjával kelt volna el.

Most minden bologvén vevő megelégedett vásárlással. Mindnyájan áru várnak, miképpen fog alakulni az üzlet. Ez árcsökkenés folytán a mai héttávozás már 40–50 krral olcsóbb volt a tisztába.

Üzleti terményárak: Tisztába legjobb 3 frt 99 kr. Közép 3 frt 88 kr. Kétszeres legjobb 3 frt 36 kr. Közép 3 frt 25 kr. Rózs legjobb 2 frt 20 kr. Közép 2 frt 10 kr. Áru legjobb 1 frt 47 kr. Közép 1 frt 36 kr. Zab legjobb 1 frt 26 kr. Közép 1 frt 15 kr. Törökbuza 2 frt 10 kr. Paszly 2 frt. Paprika másszá 12–20 frt.

Szegedi árak: Dorsó 2 fte 32 kr. Lencse 32 kr. Paszly 12 fr. Köles mérője 2 frt — kr. Burgonya 2 frt — kr. Marhahús fontja 16 kr. Juhúsa 15 frt. Szalonna 24 frt. Káposzta 3 frt — kr. Zala itetője 56 kr. Lángliszt másszá 12 frt — kr. Zselyélszt 8 fr. 8. Kenyérliszt itetője 12 kr. Kukoricliszt itetője 8 kr. Árpáda 2 fte 12 kr. Kéleskása itetője 12 fr. Rizskása fontja 24 fr. Fazolej fontja 80 kr. Repecelej 30 kr. Lemmagölő fontja 40 kr. Faggyú másszá 21 frt — kr. Faggyúgyertya fontja 38 frt — kr. Szappan fontja 24 frt — kr. Káposzta 12 frt — kr. Tölgyfa 10 frt — kr. Lángya 7 frt — kr. Kőszén vékája 84 kr. Széna m. 1 frt 60 kr. Szalma m. 50 kr. Keader m. 22 frt — kr.

Pest, üszölő 5-én. A pesti gabonacsarnok jegyzőkönyvi árjegyzéke: 6 búsági buza (82–84)

fontos 4 frt 50 kr. — 3 frt — kr.; tisztá 4 frt 80 (81–85) 4 frt 30 kr. — 3 frt — kr.; tisztá új (90–85) 4 frt 20 kr. — 3 frt — kr. baskái 4 frt 50 kr. — 4 frt 40 kr. — 4 frt 50 kr.; új (83–84) 4 frt 70 kr. — 3 frt 40 kr.; fémlegyei 6 (80–84) 4 frt 50 kr. — 5 frt — kr.; fémlegyei új (83–84) 4 frt 60 kr. — 5 frt 20 kr.; kétszeres új (77–79) 2 frt 80 kr. — 3 frt — kr.; rózs 6 (75–77) 2 frt 80 kr. — 3 frt — kr.; új (77–78) 2 frt 55 kr. — 65 kr.; új úpra (70–72) 1 frt 80 kr. — 2 frt 10 kr.; új zab (46–48) 1 frt 30 kr. — 1 frt 40 kr.; tengeri 0 frt 50 kr. — 2 frt 80 kr.; új 2 frt 40 kr. — 2 frt 60 kr.; köles 1 frt 80 kr. — 2 frt — kr.; Bab 3 frt 70 kr. — 4 frt — kr. Repece 5 frt 80 kr. — 6 frt 12 kr. Mind előbbi méronként és usztrák becsben. P. N.

Közeledek.

Indulások a vasutakon.

Szegedről Pestre 1 óra 10 peror d. u. 2 óra 50 perorok éjjel. Temesvárról 1 óra 40 p. déltán, 1 óra 15 p. este. Temesvárról Szegedre 6 ó 55 p. reggel, 11 ó 25 p. éjjel. Szabolcsról Debrecenre, Miskolcra 10 ó 3 p. reggel. Árpáda Pestre 9 óra 51 p. reggel. Pestről Bécsebe 9 óra 12 p. reggel, 9 óra 20 p. este. Bécseből Pestre 6 ó 30 p. reggel, 7 ó este.

Érkezések a vasutakon.

Szegedről Temesvárra 6 ó 35 p. este, 1 ó 41 p. éjjel. Temesvárról, Szegedről Pestre 8 ó 23 p. reggel, 8 ó 27 p. e. Pestről Ceglédre 8 óra 10 p. reggel, 6 óra 15 p. déltán. Ceglédről Szegedre 1 óra 10 p. déltán, 9 ó 57 p. este.

HIRDETÉSEK.

6195. sz. (139—1) **Árverési Hirdetmény.**

A szegedi es. kir. megyei Törvények részéről Prosznitz Mihály főtanácsos úr, az alesperes Póder Márton nevére írt, bíróság leigazolt és 975 finta becsült, 130 szaksz, 399 szam által, 52, hegyi 4^{1/2} szam, hold szamú, felepers 1235 frt 25 kr. töké követésén, ennek 1857. évi szeptember 15-én jón 6^{1/2} kamattal, elidőleg megítélt és enntal okozott 15 frt költségek kielégítése tekintetéből, jelen Törvények iródjában (megyei, földszint) leendő első ízben árverésre határidőül f. évi bérbe adandó.

(136—2) **E folyó hó 15-én Pesten**

lesz a horvát szinkoldók javára rendezett sorsjáték húzása.

Jegyek kaphatók: Fischer és Szopper füzereknél, Politzer Mor elismertével tano-datában és Ostrovszky Ferenc ávegkereskedésben Széchenyitér-en, valamint

a magyar biztosító-társaság főigénkségénél.

(135—2) **HÁZELADÁS.**

A szegedi es. kir. megyei Törvényeknek f. évi 6482-ik számú határozatánál fogva Babszám Er-szebetnek 770 v. firta becsült, 824 szaksz, 4458. telőkölönyvi számú, 224 négyoszó 61 telktű szam, mely Alsó-városban, a medveutuban találattik, a megyei törvényvázi székhelyen folyó év október 24-én először és ha ekkor a becsorón el nem adhatnák, másod év november hó 28-ik napján fapórtor becsorón alól is nyilvános elveretelmét és eladatt rendeltetvén, erről a venni szándékozók értesítetnek.

Szeged, 1860. augusztus 30-án.

Nagyobb lakás

keresetetik.

Egy 5 szobából, 2 konyhából vagy ezek helyett 1 nagyobb szinből s a főbbi helyiségekben álló lakás keresetetik a város bármely részében.

Tudósítások szívesekből öfö. Igad a Szegedi Társaság szerkesztőségénél. (137—2)

(141—1) **Figyelmeztetés!**

A magyar biztosító-társaság részvényesei mult évi osztalekaikat a helybeli főigénkségnél, a szelvények átszolgáltatása mellett, fölvehetik.

Az előbbi kellemetlenségek tökéletes elhárítása mellett kívül és belülről egészen újított

„MAGYAR KIRÁLY”-hoz

cimzett szálloda

Pesten a színházterlen

100 díszesen és kényelmesen berendezett szobával, a közlekedés közpénzpénz, ajánla magát a e. n. utazóknak, szállást szolgálhat s lehető legegyszerűbb árak biztosítása mellett.

Szíves partfogásért eszedik

Steingassner János, bérle.

(95—4)